

[Poul Møller.]

pct. til 11,3 pct. af det samlede stemmetal. I 1929 gik partiet i regering med socialdemokratiet. Fra 1929 til 1939 bevægede de radikales stemmetal sig fra 10,7 pct. til 9,5 pct. I 1957 gik partiet atter ind i en regering sammen med socialdemokratiet, og dets andel af stemmerne faldt fra 7,8 pct. til 5,8 pct. Det er mærkeligt, at så kloge folk ikke kan drage konklusioner af disse tal. De ligger dog snublende nær.

Har partiets kloge ledere aldrig tænkt på, at det opnåede sit største stemmetal efter den anden verdenskrig, i foråret 1953, efter at det havde samarbejdet til anden side her i salen og bidraget til at opretholde regeringen Eriksen-Kraft? Det er ikke mærkeligt, at mange radikale kredse er betænkelige ved den beslutning, partiets folketingsgruppe har taget nu efter valget. Vi ved, at disse betænkeligheder var dominerende i partiets hovedbestyrelse; vi ved, at de herskede i så store og indflydelsesrige radikale blade som Politiken, Holbæk Amts Venstreblad og Middelfart Venstreblad. Det er forståeligt, at det store radikale hovedstadsblad advarer imod at fortsætte den gamle — jeg havde nær sagt de gamles — radikale politik. På trods af Politikens helhjertede støtte under valgkampen til de radikale og på trods af dette dagblads meget betydelige udbredelse i hovedstaden opnåede det radikale venstre blot 17 048 stemmer i alt i København og på Frederiksberg.

Jeg fremsætter ikke disse bemærkninger for at bore i de radikales sår. Men med den politiske nøgleplacering, partiet endnu har, ærgrer det mig at se denne forvaltet så mageløst slet, så præget af fordomme. De radikale hævder altid, at deres politik er det eneste bolværk imod den rene socialisme. På et tidspunkt, hvor de to socialistiske partier tilsammen har opnået 48,5 pct. af stemmerne, er der ganske rigtigt al mulig anledning til at overveje, hvordan der kan etableres et bolværk tilstrækkelig stærkt til at standse den flodbølge, valget viste.

Mon nogen for alvor kan tro, at det frønnede og spinkle radikale plankeværk kan virke som bolværk? Mon ikke erfaringen fra vort eget land, fra Sverige og fra Norge fortæller os, at man standser ikke

socialdemokratiet ved i enhver situation at hjælpe det til at få magten? Og mon ikke erfaringen fra England og Vesttyskland med al ønskelig tydelighed viser, at det sikreste bolværk er at samles om én anden politik og en anden regering og i praksis derigennem vise vælgerne, at der uden skade for de små i samfundet kan føres en politik, præget af andre idealer og teorier end de socialistiske?

De radikale havde endnu denne gang haft det i deres hånd at sikre landet en ny regering. Men de ville ikke. Ville de på grund af stivt sind og fordomme ikke have accepteret det konservative folkeparti og konservative ministre, kunne de have fået en anden liberal regering. Det var til fri forhandling. Men de ville ikke; de har undskyldt sig med, at venstre tabte valget og derfor ikke var egnet som regeringsparti. Men udpegede vælgerne de radikale til at være regeringsparti? Og var socialdemokratiets tab i 1957 nogen hindring for de radikales støtte til H. C. Hansen? Fik vi ikke dengang at vide, at om et parti var gået op eller ned, var ikke afgørende for regeringsdannelsen — det var spørgsmålet om, hvad der kunne samles tilslutning til i det høje ting?

Radikale ledere har anført, at de ikke ville løbe fra ansvaret, og at nogle måtte påtage sig det. Jeg forstår ikke tankegangen, for det manglede jo ikke på partier og politikere, der var rede til at tage ansvaret. Jeg ved ganske vist, at de radikale kan sige, at valget på en vis måde pegede på den højtærede statsminister. Hans fremgang var så betydelig, at socialdemokratiet måtte have dannet — muligvis — en ren mindretalsregering, hvis de radikale ikke var trådt ind i regeringen. Denne løsning var efter mit skøn at foretrække. Jeg tror ikke, at den højtærede statsminister ville have baseret en sådan regering og dens politik på hjælpen fra det ærede medlem hr. Aksel Larsen. Jeg tror, han ville have søgt samarbejde med venstre, med det konservative folkeparti og med de radikale. Og jeg tror, at vi i den økonomiske politik da ville have haft et ganske anderledes kraftigt bolværk imod en lovgivning præget af de socialistiske teorier.

En sådan regering ville vi også have foretrukket ud fra et andet synspunkt. Jeg